

Reacties op het ontwerp Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
1.	HHS de Stichtse Rijnlanden		Geen opmerkingen	Voor kennisgeving aannemen.
2.	Gemeente Leerdam		Geen opmerkingen	Voor kennisgeving aannemen.
3.	J. van Belle Meerkerk	Algemeen	Als er een doorkijk naar 2010 wordt nagestreefd is deze mislukt volgens Van Belle want: - bij het beleid had een herstructurering van de overheden aan de orde moeten worden gesteld. Om efficiënt met schaars schoon water om te gaan dienen de watertaken van waterschappen, zuiveringsschap en gemeenten in en all-in waterschap te worden verenigd.	De opmerking van de heer van Belle heeft betrekking op de organisatie van het waterbeheer. Dit onderwerp valt buiten de scope van het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2. Wel kan worden opgemerkt dat de provincie Zuid-Holland recentelijk een onderzoek heeft aangekondigd naar de taken en de organisatie van het waterbeheer in de provincie Zuid-Holland. De waterbeheerders in Zuid-Holland Zuid worden bij dit onderzoek betrokken. Voorgesteld wordt de heer Van Belle in bovenstaande zin te berichten.
4.	T. van der Hoog Lekkerkerk	Algemeen	Indien in een sloot een inlaathevel staat geprojecteerd, wordt deze sloot dan hoofdwatergang? Zoja, dan wil de heer Van der Hoog bij de besluitvorming hieromtrent worden betrokken.	De inlaathevel is een werk dat in het kader van de herinrichting Krimpenerwaard zal worden gerealiseerd. Omdat de hevel en de watergang voor wateraanvoer zijn gelegen in het landinrichtingsgebied Krimpenerwaard zal toewijzing van het eigendom en het beheer en onderhoud van zowel de hevel als de betreffende watergang plaatsvinden in het kader van de herinrichting Krimpenerwaard. Besluitvorming hieromtrent vindt plaats in het Plan van Toedeling herinrichting Krimpenerwaard. Voor de realisatie van de hevel zal overleg plaatsvinden met belanghebbenden. Voorgesteld wordt de heer Van der Hoog in bovenstaande zin te berichten.
5.	Hoekscheewaards Landschap	H6 hoofdplan 6.3.3	Afstroom van meststoffen en (resten van) bestrijdingsmiddelen naar het oppervlaktewater dient krachtig te worden bestreden door inachtneming van ruime afstanden zolang techniek nog niet nauwkeurig genoeg is. 17-6-99 <i>ca. 17-6-99</i>	In PAREL, een overeenkomst tussen de waterkwaliteitsbeheerders in Noord- en Zuid-Holland met de Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie is, om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar oppervlaktewater te beperken, een spuitvrije zone van 1,5 meter vanaf de waterlijn afgesproken. Daarnaast zijn ook afspraken gemaakt over onder andere gebruik van kantdop, hoogte van de spuitboom en spuiten bij bepaalde windsnelheden. Ten aanzien van de emissie van meststoffen is het gebruik van kantstrooiapparaat verplicht gesteld. PAREL is in 1997 in werking getreden. Op de naleving ervan wordt gecontroleerd. Naar verwachting zal op 1 januari 2000 het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij in werking treden. In deze AMvB zijn voor alle percelen langs oppervlaktewater met een open teeltwijze, teeltvrije zones verplicht gesteld. In deze teeltvrije zones mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten worden gebruikt. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
6.		6.5.1	Is het mogelijk om de gemeenten te verplichten een deel van elke waterpartij te voorzien van een moerasoever?	Het is niet mogelijk de gemeenten te verplichten een deel van elke waterpartij te voorzien van een moerasoever. Wel zal zowel in het kader van de op te stellen stedelijk waterplannen als de plannen voor stedelijke uitbreidingen de inrichting van waterpartijen, bijvoorbeeld met natuurvriendelijke oevers, een punt van aandacht zijn. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.
7.			Mogelijk kan het via het verhard oppervlak afstromende water eerst worden opgevangen in speciaal aangelegde zuiveringsmoerasjes voordat het in de watergang komt. Ook het zuiveringseffluent zou door een moeras kunnen worden geleid.	Van water dat van verhard oppervlak afstroomt wordt eerst vastgesteld of dit water is vervuild door de activiteiten die op het verhard oppervlak plaatsvinden. Indien dit het geval is vindt aansluiting op de riolering plaats. Water dat van niet-verontreinigd oppervlak afstroomt kan in principe zonder verdere behandeling worden geloosd in oppervlaktewater. In zeer specifieke situaties kan de aanleg van een zuiveringsmoerasje zinvol zijn. Een soortgelijke benadering kan ook worden gevolgd voor effluent van afvalwaterzuiveringsinrichtingen. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.
8.			Wellicht kan de afvoer naar de zuiveringsinstallaties worden beperkt door de rioolheffing te koppelen aan het watergebruik.	Op dit moment worden landelijk voorbereidingen getroffen om een proef te doen waarbij de rioolheffing alsmede de zuiveringsheffing worden gekoppeld aan het drinkwaterverbruik, het zogenaamde 'waterspoor'. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.
9.		7	Geconstateerd wordt dat nog steeds in veel watergangen nauwelijks water staat en er is sprake van erg grote droogleggingen. Men gaat ervan uit dat er op termijn meer water in de sloot kan.	De waterkwaliteitsdoelstelling behorende bij de ecologische functie, is het scheppen van voorwaarden voor het bereiken van de minimumkwaliteit. Dit is onder meer vertaald in streefdiepten voor alle watergangen, namelijk 1 m voor hoofdwatergangen en singels en 0,5 m voor andere watergangen ten opzichte van het zomerpeil. Onder andere watergangen worden verstaan dijksloten, wegsloten, spoorloten en overige watergangen. Hierbij wordt het voorbehoud gemaakt dat deze diepten alleen worden nagestreefd wanneer grondsoort en breedte van de watergang dit toelaten. Voor natuurgebieden is de streefdiepte gerelateerd aan het streefpeil en niet aan het zomerpeil. De streefdiepten kunnen worden gerealiseerd door de volgende maatregelen of combinaties van deze maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitsbaggeren; - Verdiepen; - Vergraven; - Peilopzetten. De drie eerstgenoemde maatregelen hebben betrekking op afzonderlijke watergangen, terwijl de laatstgenoemde maatregel betrekking heeft op gehele peilgebieden. Onderzoek naar de uitvoerbaarheid van deze maatregelen vindt voor het landelijk gebied plaats in het kader van de gebiedsgerichte plannen. Het gebiedsgerichte plan voor het waterschap De Groote Waard heeft betrekking op de periode 1997-2002. Voor de stedelijke gebieden zal dit onderzoek plaatsvinden in de nog op te stellen stedelijk waterplannen. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
10.			<p>In de toekomst zou moeten worden afgestapt van de onnatuurlijke zomerpeil/winterpeil regeling. Binnen marges zou ook in agrarische gebieden een fluctuerend peil kunnen worden ingesteld (bijv. zomerpeil +5cm/-5cm).</p>	<p>Voor het streven om de verhouding systeemeigen/systeemvreemd water te veranderen ten gunste van de hoeveelheden systeemeigen water geldt dat dit niet ten koste mag gaan van het bereiken van de waterkwaliteitsdoelstellingen. In veel poldergebieden is namelijk de waterkwaliteit voor de factoren die het meest bepalend zijn, slechter dan die van het buitenwater. De inlaat van systeemvreemd water vanuit de rivieren kan een negatieve invloed hebben op de water(bodem)kwaliteit. Met name de aanwezigheid van microverontreinigingen in het inlaatwater speelt hierin een rol. De nutriëntengehaltes in het rivierwater zijn meestal lager dan de gehalten in het binnenwater. Onduidelijk is de invloed van microverontreinigingen en andere stoffen zoals chloride, op de water(bodem)kwaliteit. In de planperiode zal hier onderzoek naar worden verricht. Eén van de instrumenten die kan worden ingezet om de hoeveelheid systeemvreemd water terug te dringen is flexibel peilbeheer. Dit flexibel peilbeheer dient dan wel in het peilbesluit te zijn vastgelegd. Gedurende de planperiode zullen de mogelijkheden voor flexibel peilbeheer nader worden onderzocht. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.</p>
11.			<p>Er blijven bezwaren kleven aan het al te geforceerd doorspoelen van polders met buitenwater. De samenstelling van de microfauna en -flora is anders waardoor eieren en larven van autochtoon water teniet kunnen gaan.</p>	<p>Aan te geforceerd doorspoelen van polders met buitenwater kleven inderdaad bezwaren. Per geval wordt die situatie nagestreefd waarbij een optimaal watersysteem ontstaat. Van geval tot geval wordt hierbij de rol van doorspoelen met buitenwater vastgesteld. Daarbij dient te worden bedacht dat het doorspoelen veelal noodzakelijk is in het kader van de verziltingsbestrijding. De verziltingsbestrijding is een reglementair aan de waterschappen opgedragen taak. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.</p>
12.			<p>Wellicht kan het in te laten water eerst door een bufferzone (moeras) worden geleid. Deze bufferzone kan ook worden gebruikt voor de opvang van overtollig gebiedseigen water.</p>	<p>In het kader van gebiedsgerichte projecten wordt de wenselijkheid van het op natuurlijke wijze zuiveren van inlaatwater onderzocht. In het stedelijk waterproject Ridderkerk zal deze maatregel ook daadwerkelijk worden toegepast. Bij grote hoeveelheden inlaatwater zijn er echter beperkingen ten aanzien van het op natuurlijke wijze zuiveren. Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.</p>

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
13.			Zeespiegelrijzing en bodemdaling; hoe lang kunnen we nog doorgaan met aanpassen van peilen aan de natuurlijke bodemdaling?	<p>In het gezamenlijke project van de provincie Zuid-Holland en de Zuidhollandse Waterschapsbond getiteld Bruisend Water in aan het aspect van de voortschrijdende natuurlijke bodemdaling en de zeespiegelstijging aandacht geschonken. In het kader van dit project zijn deze aspecten ook gekwantificeerd. Voor wat betreft de bodemdaling wordt in de eindrapportage van het project Bruisend Water een tweesporenaanpak gepresenteerd. Ten eerste een aanpak vanuit de functies. Immers, de drooglegging wordt voor het grootste deel bepaald door de eisen van de gebruiksfuncties en is als zodanig van invloed op de bodemdaling. Een duidelijke keuze ten aanzien van de situering van functies maakt het mogelijk om nu al met het peilbeheer te anticiperen op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Het tweede spoor heeft betrekking op het thema flexibel peilbeheer. Door middel van het instrument flexibel peilbeheer kan wellicht een bijdrage worden geleverd aan het verkleinen van de natuurlijke bodemdaling. Volgens de eindrapportage van het project Bruisend Water zal in gebieden waar het peilbeheer ook in de toekomst primair is afgestemd op een landbouwkundig gebruik de bodemdaling moeten worden geaccepteerd.</p> <p>Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.</p>
14.			Het is van groot belang dat de bestemmingsplannen voor het buitengebied van gemeenten in de gaten worden gehouden. Voor waterlopen in de PEHS geldt een 10-meter regeling die inhoudt dat er binnen 10 meter van een dergelijke watergang geen handelingen mogen worden verricht die de ontwikkeling van de oevers in de toekomst bemoeilijken of onmogelijk maken. De waterschappen doen er goed aan wanneer deze regeling ook wordt toegepast op kansrijke overige watergangen. Zie gemeente Korendijk.	<p>Eén van de actiepunten uit het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 betreft het, in samenwerking met de provincie Zuid-Holland, opstellen van richtlijnen voor de wijze waarop bestemmingsplannen zullen worden beoordeeld. Voorgesteld wordt in het kader van het opstellen van deze richtlijnen aan beide aspecten aandacht te schenken. Daarbij zal ook aandacht worden geschonken aan het juridische kader.</p> <p>Voorgesteld wordt Hoekscheewaards Landschap in bovenstaande zin te berichten.</p>
15.	WLTO	p. 38 lozingenbeleid	Gesteld wordt dat de kwaliteitsbeheerder tijdelijk nieuwe lozingen via een septic tank zal toestaan indien de gemeente schriftelijk aangeeft dat er binnen 3 jaar riolering wordt aangelegd. Men is van mening dat dit tot ongelukkige situaties kan leiden omdat de nieuwbouwer (meestal in het buitengebied) afhankelijk is van de gemeente. De betreffende particulier wordt opgezadeld met extra kosten want een septic tank is niet in drie jaar afgeschreven. Men pleit er daarom voor om voor een goedkopere tijdelijke oplossing te kiezen.	<p>Op het moment dat een gemeente een bouwvergunning afgeeft voor nieuwbouw, dient een gemeente ook zorg te dragen voor riolering ter plaatse. Indien een gemeente besluit in een later stadium riolering aan te leggen, dient er voor de tussenliggende periode een oplossing te worden gevonden. De waterbeheerders achten het uit milieuoogpunt onverantwoord om de lozing gedurende deze periode ongezuiverd in oppervlaktewater te laten plaatsvinden. Gelet hierop is voor de tussenliggende periode qua voorziening gekozen voor een septic tank van 6m³, conform het Lozingebesluit huishoudelijk afvalwater. De kosten hiervoor achten de waterbeheerders, gelet op het belang, verantwoord. Wel zijn wij van mening dat een gemeente in principe zorg dient te dragen voor riolering op het moment dat vanuit een woning wordt geloosd. Indien een gemeente hierin pas later voorziet dient ze de bewoner te wijzen op de consequenties (tijdelijke lozing via een septic tank van 6m³).</p> <p>Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.</p>

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
16.	idem	rioleringsbeleid	Voor wat betreft de omslagbedragen voor de glastuinbouw wijst men erop dat het provinciaal ontheffingenbeleid spreekt over voorlopige omslagbedragen. De omslagpunten kunnen nog worden gewijzigd.	De omslagbedragen voor glastuinbouw zijn inderdaad voorlopige omslagbedragen. De verwachting is dat de thans genoemde omslagbedragen voldoende nauwkeurig zijn om het maatwerkoverleg over riolering buitengebied te kunnen voeren. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.
17.	idem	p. 53	In het IWBP 2 staat dat er slechts sprake is van een bijdrage in kwetsbare gebieden. De WLTO is het hiermee niet eens. Ook in glastuinbouwgebieden kan deze situatie zich voordoen omdat de voorlopige omslagpunten ver boven de f. 25.000,- per 3 v.e. liggen (zie voorbeeld).	De waterkwaliteitsbeheerder draagt niet alleen bij in kwetsbare gebieden, maar ook in niet en zeer kwetsbare gebieden. Voor bijvoorbeeld glastuinbouwgebieden zal dit betekenen dat uitgegaan wordt van de bijdrage van een gemeente van f. 25.000,- voor 3 v.e. en van de waterkwaliteitsbeheerder van maximaal f. 8.000,- voor 3 v.e. Bij meer dan 3 v.e. is sprake van een hogere bijdrage van de gemeente en de waterkwaliteitsbeheerder. Daarnaast geldt dat de waterkwaliteitsbeheerder eerst bijdraagt wanneer de gemeente de maximale gemeentelijke bijdrage per aansluiting betaalt. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.
18.	idem	inrichting en beheer p. 60	De WLTO wil graag meewerken aan het realiseren van de streefdiepten. Met name dienen er goede afspraken te worden gemaakt over de bestemming van de vrijkomende grond. In veenweidegebieden zullen de streefdiepten het lastigst te realiseren zijn. De WLTO is van mening dat in overleg met de WLTO en in Natura een koppeling kan worden gelegd met agrarisch natuurbeheer (slootkanten).	De waterkwantiteitsdoelstelling behorende bij de ecologische functie, is het scheppen van voorwaarden voor het bereiken van de minimumkwaliteit. Dit is onder meer vertaald in streefdiepten voor alle watergangen, namelijk 1 m voor hoofdwatergangen en singels en 0,5 m voor andere watergangen ten opzichte van het zomerpeil. Onder andere watergangen worden verstaan dijksloten, wegsloten, spoorsloten en overige watergangen. Hierbij wordt het voorbehoud gemaakt dat deze diepten alleen worden nagestreefd wanneer grondsoort en breedte van de watergang dit toelaten. Voor natuurgebieden is de streefdiepte gerelateerd aan het streefpeil en niet aan het zomerpeil. Voorafgaand aan het realiseren van de streefdiepten zal met de onderhoudsplichtigen overleg worden gevoerd over het op de nieuwe maatvoering onderhouden van de watergangen. Dit overleg zal niet worden gevoerd met elke particuliere onderhoudsplichtige afzonderlijk, maar met de overkoepelende belangenorganisaties. Daarbij zal wel aandacht worden geschonken aan de wijze waarop rekening kan worden gehouden met de belangen van individuele onderhoudsplichtigen. De door de WLTO naar voren gebrachte koppeling met agrarisch natuurbeheer (slootkanten) is minder voor de hand liggend. Immers, het op de streefdiepte brengen en houden van de watergangen valt onder het buitengewoon onderhoud, terwijl het agrarisch natuurbeheer zich in hoofdzaak richt op het gewoon onderhoud. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
19.	idem	peilbeheer p.73	De WLTO staat positief tegenover de maatregelen tegen verdroging. In het IWBP 2 staat dat vernattingsschade als gevolg van isolatie zal worden gecompenseerd. De WLTO staat op het standpunt dat de schade het best kan worden voorkomen en pleit ervoor dat de waterschappen dat ook nastreven. Bij eventuele vernattingsschade is het zaak dat er een goede nulsituatie bekend is ten behoeve van de bewijslast.	Het mag voor zich spreken dat de waterbeheerders zich zullen inspannen om vernattingsschade als gevolg van hydrologische isolatie van verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden zoveel mogelijk te voorkomen. Indien vernattingsschade onvermijdelijk is, zal compensatie van deze schade plaatsvinden. Voorgesteld wordt het streven om vernattingsschade zoveel mogelijk te voorkomen expliciet in het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 op te nemen. De waterbeheerders onderschrijven het vereiste van een goede nulsituatie. In die gevallen waarin vernattingsschade niet kan worden voorkomen, zullen de waterbeheerders zorgdragen voor het vastleggen van de nulsituatie. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten en in het IWBP 2 het streven om vernattingsschade zoveel mogelijk te voorkomen op te nemen.
20.	idem	verdroging	De WLTO is van mening dat de definitie van verdroging de oplossing in de weg staat. Met name daar waar het gaat om de inlaat van gebiedsvreemd water van onvoldoende kwaliteit. Dit kan niet worden verklaard aan de achterban (bijv. veehouder die tot de enkels in het water staat). Men pleit er daarom voor eerst de kwantitatieve verdroging in natuurgebieden aan te pakken. Dit dient dan ook op kaart 7 tot uitdrukking te worden gebracht.	Het in het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 opgenomen beleid ten aanzien van de verdrogingsbestrijding stoelt op rijks- en provinciaal beleid. Van dit beleid vormt het afstemmen van de waterhuishouding in zowel kwantitatief als kwalitatief opzicht op de binnen het verdrogingsgevoelige waardevolle gebied voorkomende natuurwaarden een wezenlijk onderdeel. Voor het realiseren van de gewenste natuuroeltypen is in de regel een aanpak volgens beide sporen noodzakelijk. De suggestie om de verdrogingsbestrijding eerst te richten op de kwantitatieve verdroging zullen wij niet overnemen. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.
21.	idem		Men pleit ervoor om het onderscheid in hoofdfunctie natuur en nevenfunctie natuur op de kaart bijv. door gebruik van twee kleuren tot uitdrukking te brengen, zodat duidelijk wordt waar de waterschappen de prioriteit zullen leggen. Zo wordt de hoofdfunctie agrarisch in ANL gebied beter gerespecteerd.	Zoals aangegeven in het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 heeft het onderscheid tussen gebieden met de hoofdfunctie natuur en gebieden met de nevenfunctie natuur in relatie tot de verdrogingsbestrijding in hoofdzaak betrekking op de aard van te nemen maatregelen. Het onderscheid heeft geen betrekking op de prioritering. Op grond van het onderscheid in de aard van de te nemen maatregelen zullen wij de suggestie om op de kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden onderscheid te maken tussen gebieden met de hoofdfunctie natuur en gebieden met de nevenfunctie natuur overnemen. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten en in de kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden onderscheid te maken tussen gebieden met de hoofdfunctie natuur en gebieden met de nevenfunctie natuur.
22.	idem	Goeree-Overflakkee	De status verdrogingsgevoelig gebied van de Martina Corneliapolder bij Stad aan 't Haringvliet is onduidelijk. Deze gronden zijn in gebruik als akkerbouwland en bij de gemeente bestemd als agrarisch, evenals in het streekplan Zuid-Holland Zuid. De polder voldoet dus niet aan de kenmerken als genoemd op p. 73. Verzocht wordt daarom deze polder van kaart 7 te schrappen.	Voor de Martina Cornelia is in het streekplan en het bestemmingsplan de gebruiksfunctie landbouw en in het provinciaal waterhuishoudingsplan 1995-1998 de gebiedsfunctie ANL toegekend, zodat als nevenfunctie natuur geldt. Hierbij is de status verdrogingsgevoelig gebied goed aangegeven. Voorgesteld wordt de WLTO in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
23.	Gemeente Liesveld	6.5.3	Omdat niet is ingegaan op de reacties op het voorontwerp IWPB 2 inzake het beleid in ongerioleerde gebieden worden deze opnieuw ingebracht. Zie onder.	Het provinciale rioleringsbeleid in het buitengebied is vastgesteld in september 1998. Dit beleid is voor zowel gemeenten als waterkwaliteits-beheerders uitgangspunt voor de nadere beschouwing van riolering in het buitengebied. De waterkwaliteitsbeheerder acht riolering op dit moment de meest duurzame oplossing voor het buitengebied. Tegen deze achtergrond is een bijdrageregeling vastgesteld die beoogt de kans dat riolering wordt aangelegd te vergroten. Voorgesteld wordt de gemeente Liesveld in bovenstaande zin te berichten.
24.	idem		De aanpak van de ongezuiverde lozingen is een punt van zorg. I	De zorg van de gemeente wordt onderschreven. Daarbij wordt benadrukt dat de zorgplicht bij de gemeenten berust. Voorgesteld wordt de gemeente Liesveld in bovenstaande zin te berichten.
25.	idem		Van de nog ± 330 locaties waar ongezuiverde lozingen plaatsvinden, valt 70% in de urgent te rioleren gebieden. De kosten van riolering beslaan ruim f. 32.500,-. Hoewel dit bedrag ruim ligt boven het thans gehanteerde omslagpunt hebben de locaties absolute prioriteit gekregen.	In het provinciaal waterhuishoudingsplan zijn urgent te rioleren gebieden aangewezen. Achtergrond voor het destijds aanwijzen van deze gebieden was dat de lozing vanuit deze gebieden het bereiken van de gewenste kwaliteit van het lokale oppervlaktewater in de weg staat. De lozingen in de urgent te rioleren gebieden zouden in de planperiode van het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid (1992-1997) op kosten van de gemeenten op de riolering aangesloten moeten zijn. Om deze reden zijn de urgent te rioleren gebieden uitgesloten van de bijdrageregeling van de waterkwaliteitsbeheerder. Voorgesteld wordt de gemeente Liesveld in bovenstaande zin te berichten.
26.	idem		Men is het niet eens met de scheiding bij de aanpak van ongerioleerde gebieden naar urgent te rioleren en de overige locaties. Het wordt onjuist geacht de financiële gevolgen van deze classificatie (volledig) bij de gemeente te leggen. Etc. Voorgesteld wordt het beleid op dit onderdeel aan te passen.	Zie 25.
27.	Staatsbosbeheer West-Brabant Deltagebied	hoofdplan	De doelstellingen voor open water zoals door SBB gehanteerd gaan verder dan de doelstellingen op p. 22 van het IWPB 2. Aan open water wordt een doeltype toegekend met een kwaliteitsbeschrijving in termen van vereiste abiotische randvoorwaarden, te ontwikkelen vegetaties en te verwachten soorten. Hieraan liggen realistische, kansrijke en meetbare doelen ten grondslag. Een regeling terugkerende monitoring moet duidelijkheid geven of doelen worden gehaald, waarna in een interne kwaliteitsbeoordeling het beheer wordt geëvalueerd en wordt geanalyseerd waarom doelen wel/niet gehaald worden.	De doelstellingen op pagina 22 van het IWPB 2 geven de provinciale doelstellingen weer. Voor natuurgebieden geldt dat, evenals in de reactie gesteld, uitgegaan wordt van realistische, kansrijke en meetbare doelen. Per natuurgebied zal steeds worden vastgesteld welke doelstellingen exact nagestreefd gaan worden en welke maatregelen hiervoor noodzakelijk zijn. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
28.			SBB heeft de intentie om de doeltypen aan te laten sluiten bij de doelstellingen in het IWPB 2. Een van de acties hiervoor is bij de voorbereiding van het peilbesluit Flakke samen met HEW te komen tot meetbare en haalbare doelen voor de waterkwaliteit van de kreken. De beschreven normering biedt onvoldoende houvast voor de natuurterreinen. In deze terreinen geldt de maximaal haalbare waterkwaliteit.	Het initiatief om gezamenlijk te komen tot meetbare en haalbare doelen van de waterkwaliteit van de kreken wordt toegejuicht. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
29.		p.60	De genoemde waterkwaliiteitskeur geeft een interessant aspect aan. Hierbinnen zou, goed onderbouwd, een serie elkaar ondersteunende en gebiedsdekkende maatregelen kunnen worden vastgelegd voor de verbetering van de waterkwaliteit. De huidige opzet, waarbij bijvoorbeeld profielen in de keur van het waterschap..? wordt te beperkt geacht.	Zoals in het IWBP 2 op pagina 60 staat aangegeven zal er geen sprake zijn van een waterkwaliiteitskeur. Wel zullen bij het opstellen van nieuwe keuren van de waterkwaliiteitsbeheerders, die primair gericht zijn op het waterkwaliiteitsbeheer, randvoorwaardelijke aspecten in relatie tot het bereiken van de waterkwaliiteitsdoelstellingen een grotere rol gaan spelen. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
30.			Een actueel onderwerp vormt de waterberging binnen de plangebieden. Zonder bezwaar kunnen natuurterreinen in de winter een flinke fluctuatie in de waterpeilen opvangen. In veel gevallen zal een natuurgebied fungeren als extra berging doordat water vastgehouden en vertraagd afgevoerd kan worden. Keerzijde hiervan is dat natuurgebieden bij langdurige neerslag de bergende functie verliezen en sneller reageren op neerslag dan agrarische gebieden. SBB is bereid om met de waterschappen en in het kader van de peilbesluiten hier nadere afspraken over te maken. De bandbreedte voor deze afspraken wordt bepaald door de functie van het natuurterrein in de winter.	De in september 1998 in het westelijk deel van Zuid-Holland Zuid en eind oktober/begin november 1998 meer in het oostelijk deel van Zuid-Holland Zuid in meer of mindere mate opgetreden wateroverlast is voor de waterbeheerders aaneideling geweest om te bezien of, en zo ja in welke mate, optimalisatie van de waterhuishouding gewenst is. Een van de opties die daarbij een rol kan spelen is om te onderzoeken of, en zo ja welke, mogelijkheden er zijn om natuurgebieden meer dan thans het geval is, een bergende functie te laten vervullen in perioden van extreme neerslag. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
31.		MJP Goeree-Overflakke p. 10	Naar analogie van de koopelnota (hoofdplan IWBP 2) wordt de verdrogingsbestrijding als aspect van het waterbeheer op Flakkee gemist. In de Evaluatienota Water (1994) wordt de definitie van verdroging als volgt geformuleerd (.....). Deze definitie is van toepassing op de kreken binnen het plangebied. Zonder uitzondering zijn het stagnante systemen waar mogelijkheden ontbreken voor wateraanvoer.	Hetgeen in het hoofdplan is opgenomen over verdrogingsbestrijding is onverkort van toepassing op het meerjarenplan van Goeree-Overflakke. In het meerjarenplan van Goeree-Overflakke wordt dit nader ingevuld door het op pagina 29 vermelde onderzoek naar optimaal peilbeheer in zoete en brakke peilgebieden. Overigens is dit onderzoek reeds opgestart en hierover is reeds enkele keren overleg gevoerd met Staatsbosbeheer. Ook het aspect waterberging wordt hierbij meegenomen. De suggestie voor het opnemen van de relatie tussen de te verwachten reële waterkwaliiteitsverbetering op lange termijn en het baggeren in natuurgebieden door de onderhoudsplichtige zullen we overnemen. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten en in het meerjarenplan van Goeree-Overflakke de relatie tussen de te verwachten reële waterkwaliiteitsverbetering op lange termijn en het baggeren in natuurgebieden door de onderhoudsplichtige op te nemen.
32.			SBB hanteert voor open water doeltypen (zie 27) een aantal hiervan ontbreekt nog een goede beschrijving. Daarom heeft SBB contact gelegd met HEW om de functies voor water en bodem zoals toegekend in het provinciaal waterhuishoudingsplan, te vertalen naar realistische, kansrijke en meetbare waterkwaliiteitsdoelstellingen voor de kreken op Flakkee. Men zou daarom op p. 25 de alinea over baggeren in natuurgebieden willen..... Blij te zien dat de aanpak als beschreven in het IWBP 2 in de praktijk wordt gebracht bij het peilbesluit Flakkee.	Zie 28. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten en in het meerjarenplan van Goeree-Overflakke de relatie tussen de te verwachten reële waterkwaliiteitsverbetering op lange termijn en het baggeren in natuurgebieden door de onderhoudsplichtige op te nemen.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
33.	idem	HEW	De uitwerking van waterkwaliteitsdoelstellingen voor de verschillende watertypen zou een te groot detailniveau zijn voor het IWB 2. Daarom ondersteunt men de gebiedsgerichte aanpak met de aangegeven kansrijkheid per watertype. Voor het beheer van natuurterreinen is dit detailniveau een vereiste. Men is graag bereid hierin mee te denken.	De waterbeheerders zullen in samenwerking met Staatsbosbeheer hieraan invulling geven. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
34.	N.V. Delta Nutsbedrijven	MJP Goeree-Overflakkee idem	Waardering voor het inzichtelijk maken van de verschillende facetten die betrekking hebben op het watersysteem. Men meldt dat er peilbesluiten zijn vastgesteld en goedgekeurd die niet gehandhaafd kunnen worden, dan wel onvoldoende zijn afgestemd op het grondgebruik binnen deze gebieden. Meer specifiek wordt gewezen op de winterpeilen van de peilgebieden 1j en 12e. In geval van grote neerslagintensiteit leidt dit tot wateroverlast, terwijl het handhaven van het peil kan leiden tot het aantrekken en afvoeren van goed zoet water uit het aangrenzende waterwingebied/natuurgebied Middelduinen. Afvoer van dit zoete water kan leiden tot aantasting van het waterwin-/natuurgebied.	Voor kennisgeving aannemen. Het is juist dat de peilen (nog) niet kunnen worden ingesteld in het gebied van de Herinrichting Ouddorp West. Op uitdrukkelijk verzoek van de provincie Zuid-Holland zijn de peilbesluiten en het landinrichtingsplan gelijktijdig aan gedeputeerde staten aangeboden ter goedkeuring. De herinrichtingswerken die nodig zijn voor het kunnen instellen en handhaven van de nieuwe peilen zijn echter nog niet voltooid. Daarnaast dient men zich te realiseren dat het waterschap in dit gebied geen mogelijkheden heeft voor wateraanvoer. De mate waarin de peilen in genoemd gebied kunnen worden ingesteld is afhankelijk van regenwater en drangwater uit de duinen. Voorgesteld wordt N.V. Delta Nutsbedrijven in bovenstaande zin te berichten.
36.			Men verzoekt daarom rekening te houden met genoemde aspecten, zodat in de toekomst het peilregime in de gebieden rond de Middelen Oostduinen beter wordt afgestemd op het grondgebruik in de peilgebieden zelf en in de aangrenzende gebieden.	In 1999/2000 zullen de peilen in dit gebied worden herzien waarbij op basis van een integrale benadering in de praktijk realiseerbare peilen zullen worden vastgesteld. Voorgesteld wordt N.V. Delta Nutsbedrijven in bovenstaande zin te berichten.
37.	Gemeente Binnenmaas	mip Groote Waard	M.b.t. de verontreinigde bagger in de Binnenbedijkte Maas is in de beantwoording tijdens het vooroverleg aangegeven dat de verontreinigde bagger tot een acceptabel niveau is verwijderd. Navraag bij de provincie heeft echter geleerd dat slechts een deel van de waterbodem-verontreiniging is verwijderd, namelijk alleen het deel dat voor woning-bouw nodig was. Men verzoekt om de Boezemvliet alsnog op te nemen in de gebiedsgerichte uitwerking voor wat betreft sanering.	Het is niet aannemelijk te veronderstellen dat de kwaliteit van de aanwezige baggerspecie in de Boezemvliet een directe relatie heeft met de saneringsspecie in de Binnenbedijkte Maas. De waterbeheerders zullen nader onderzoeken of baggeren van de Boezemvliet wenselijk is. Voorgesteld wordt de gemeente Binnenmaas in bovenstaande zin te berichten.

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
38.	Staatsbosbeheer Zuid-Holland - Utrecht		Gezien de problemen bij het halen van de gestelde doelen voor biologisch water en AMK in de vorige planperiode lijkt voorzichtigheid in de planning gewenst.	In het eerste Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid is aangegeven dat de waterbeheerders biologisch gezond water realiseren in 1995 en de Algemene Milieukwaliteit in het jaar 2000. Deze doelstellingen komen voort uit het provinciaal Waterhuishoudingsplan en de derde Nota Waterhuis-houding. Gebleken is dat deze doelstellingen niet gehaald zullen worden binnen de aangegeven termijnen. De waterbeheerders hebben onderzocht wanneer de doelstellingen wel gehaald kunnen worden en welke inspanningen daarvoor benodigd zijn. In het verlengde hiervan hebben de waterbeheerders in het kader van de gebiedsgerichte plannen gezamenlijk een strategie ontwikkeld voor het behalen van de doelstellingen. In tabel 10.1. van het hoofplan van het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid is de gekozen strategie schematisch weergegeven. Deze strategie is gebaseerd op realistische termijnen waarbinnen de doelstellingen kunnen worden gehaald, rekening houdend met de kansrijkheid van watergangen. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
39.			De uitvoering van verdrogingsbestrijdingsmaatregelen komt vaak in de knel door problemen op het gebied van ruimtebeslag voor bufferzones. Wellicht ten overvloede wordt gepleit voor extra aandacht in het kader van compenserende maatregelen.	De designaleerde problemen komen naar de mening van de waterbeheerders met name voort uit een onvoldoende afstemming van de functietoekenning in het kader van het waterbeheer en het toekennen van bestemmingen in het kader van de ruimtelijke ordening. Het verbeteren van deze afstemming is één van de speerpunten uit het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2. Een aandachtspunt daarbij wordt gevormd door het feit dat zowel natuurgebieden als bufferzones qua grootte en structuur waterstaatkundig beheersbare eenheden moeten vormen. Tevens is het van belang dat functies en bestemmingen zoveel mogelijk overeenkomen met waterstaatkundige eenheden. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
40.			Een gebiedsgerichte benadering waarbij de streek bij de realisering van het beleid wordt betrokken is een dynamisch proces waarbij een duidelijke spanning bestaat tussen de realisering van lokale en provinciale doelen. Voorkomen moet worden dat provinciale doelen bijv. op het gebied van natte graslanden - een belangrijk doel voor SBB in het plangebied - in het kader van het proces in de verdrinking komt.	Bij een gebiedsgerichte benadering gaat het in de regel om een lokale uitwerking van provinciaal beleid, waarbij veelal de provincie de rol van regisseur vervult. Deze werkwijze heeft als belangrijk voordeel enerzijds dat bij de implementatie van het provinciale beleid optimaal rekening kan worden gehouden met lokale omstandigheden en anderzijds dat door de betrokkenheid van alle relevante instanties en belangengroeperingen draagvlak wordt gecreëerd. Waarborging van de doelstellingen is een belangrijk aspect in het planproces. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
41.			De jaarlijkse herziening van de meerjarenplannen vraagt om een jaarlijkse informatieronde langs belanghebbenden.	Bij de jaarlijkse herziening van de meerjarenplannen zullen daar waar nodig relevante informatiebronnen worden geconsulteerd. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.
42.			Er wordt aandacht gevraagd voor de bestemming van randsloten rond natuurgebieden in relatie met hun functie van de sloten voor betrokken natuurgebieden.	Zie 39.

Nr.	Aizender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Aanvraag
43.			<p>Onder doelstellingen/functions ontbreekt naar de mening van SBB de behandeling van thema's zoals instandhouding van cultuurhistorische/ archeologische waarden (peilbeheer) en mogelijkheden voor natuurgerichte vormen van recreatie (bv meeliften van fietsvoorzieningen met beheerspaden).</p>	<p>Instandhouding van cultuurhistorische/ archeologische waarden is niet zozeer een functie of functiegerelateerde doelstelling als zodanig, maar veeleer een aspect waarmee bij de voorbereiding van nieuwe peilbesluiten rekening wordt gehouden. Ten aanzien van deze waarden is een parallel te trekken met gebouwschade in het algemeen. De mogelijkheden voor natuurgerichte vormen van recreatie kunnen worden gerangschikt onder het thema recreatief medegebruik, waaraan in het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 aandacht is besteed, en vormen als zodanig geen afzonderlijke functie of functiegerelateerde doelstelling. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.</p>
44.		<p>De doelstellingen voor biologisch gezond water en AMK in 1995 resp. 2000 zijn niet gehaald. Inzicht over de oorzaken daarvoor is in de evaluatie niet helder terug te vinden. Kunnen zij in kort bestek worden genoemd?</p>	<p>Uit de inhoud van hoofdstuk 5, Evaluatie van het huidige waterbeheer, van het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 kan worden afgeleid dat een groot aantal doelstellingen wel is bereikt en een aantal (nog) niet. Daar waar de doelstellingen nog niet zijn bereikt vindt dit veelal zijn oorsprong in het feit dat de toestroom van milieubelastende stoffen nog te hoog is en/of de inrichting van het watersysteem nog niet voldoet aan de hieraan in het kader van de ecologische functie te stellen eisen. Ten aanzien van eerstgenoemd aspect zijn de belangrijkste oorzaken hiervoor gelegen in enerzijds het ambitieuze karakter van de doelstellingen en anderzijds het feit dat de effecten van uitgevoerde actiepunten en projecten pas veelal op termijn zichtbaar worden. Voorts dient in dit kader te worden bedacht dat voor wat betreft het terugdringen van de toestroom van milieubelastende stoffen de waterbeheerders voor een niet onbelangrijk deel afhankelijk zijn van andere overheden. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.</p>	
45.		<p>Waterberging en retentie van goed water krijgen te weinig aandacht in de plannen. De provinciale en maatschappelijke belangstelling hiervoor neemt toe (zie ook Bruisend Water). Naast en in aanvulling op hetgeen over het thema waterberging is aangegeven kan worden opgemerkt dat door SBB wordt nagegaan in welke situaties tijdelijke waterberging in natuurgebieden een insteek kan zijn bij wateroverlast. SBB is bereid om met de waterschappen mee te denken over eventuele projecten op dit gebied.</p>	<p>De in september 1998 in het westelijk deel van Zuid-Holland Zuid en eind oktober/begin november 1998 meer in het oostelijk deel van Zuid-Holland Zuid in meer of mindere mate opgetreden wateroverlast is voor de waterbeheerders aanleiding geweest om te bezien of, en zo ja in welke mate, optimalisatie van de waterhuishouding gewenst is. Een van de opties die daarbij een rol kan spelen is om te onderzoeken of, en zo ja welke, mogelijkheden er zijn om natuurgebieden meer dan thans het geval is, een bergende functie te laten vervullen in perioden van extreme neerslag. Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.</p>	

Nr.	Afsender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
46.			<p>Het rapport 'Een visie op integraal waterbeheer in de Alblasserwaard' vermeldt dat voor 20 peilgebieden met hoofd functie natuur, peilen zijn afgestemd op het bestrijden van verdroging. Ervaring leert echter dat door de wegzijging van water naar omringende polders met lagere peilen de in de natuurgebieden ingestelde peilen vaak niet voldoende zijn om de doelstellingen voor nat schraalland te kunnen halen. O.m. diverse natuurgebieden van SBB zoals Donkse Laagten, Zijdebrug, Uitstekken Nieuw-Lekkerland, Smoutjesvlietlanden en Niemandshoek. De inzet van de in 7.3 genoemde compenserende maatregelen wordt aan harte onderschreven.</p> <p>Van belang is wel dat in het kader van het gebiedsgerichte proces de ter plaatse realiseerbare provinciale doelstellingen op het gebied van natuurwaarden de volle aandacht krijgen.</p>	<p>In het kader van het convenant Alblasserwaard/Vijfheerenlanden is voor 20 natuurgebieden in de Alblasserwaard in het kader van de nieuwe peilbesluiten de verdrogingsbestrijding ter hand genomen. De aanpak bestaat uit de volgende drie onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het realiseren van een op de natuurwaarden afgestemd peilbeheer; - Het realiseren van bufferzones; - Het nemen van inrichtingsmaatregelen. <p>De aanpak is tot stand gekomen binnen de randvoorwaarden van het convenant Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en begeleid door een projectgroep waarin het hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden, het zuiveringssschap Hollandse Eilanden en Waarden, de provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer en de Watermaatschappij Zuid-Holland Oost zitting hebben. Voor wat betreft de laatste opmerking wordt verwezen naar 40.</p> <p>Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten.</p>
47.			<p>Ook Niemandshoek ligt in een verdrogingsgevoelig waardevol gebied.</p>	<p>De kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden in het Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 is gebaseerd op de verdrogingskaart van de provincie Zuid-Holland. Op laatstgenoemde kaart komt het gebied Niemandshoek Noord niet voor en het gebied Niemandshoek Zuid voor circa de helft. Bij de projectie van laatstgenoemde kaart op de kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden is op grond van het oppervlaktecriterium zoals genoemd op bladzijde 73 van het ontwerp Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 het gedeelte van het gebied Niemandshoek Zuid niet overgenomen. Voor zowel Niemandshoek Noord als Zuid worden op grond van het convenant Alblasserwaard/Vijfheerenlanden in het kader van de verdrogingsbestrijding peil- en inrichtingsmaatregelen voorbereid. Om die reden zullen wij met inachtneming van de op bladzijde 73 van het ontwerp Integraal Waterbeheersplan Zuid-Holland Zuid 2 in relatie tot het oppervlaktecriterium genoemde uitzonderingsgevallen, zowel Niemandshoek Noord als Zuid toe te voegen aan de kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden.</p> <p>Voorgesteld wordt Staatsbosbeheer in bovenstaande zin te berichten en de gebieden Niemandshoek Noord en Zuid toe te voegen aan de kaart met verdrogingsgevoelige waardevolle gebieden.</p>
48.			<p>Flexibilisering van peilbeheer in veenweidegebieden is een goede zaak, evenals onderzoek van mogelijkheden hiervoor. Rekening houdend met de voortgaande bodemdaling is het van belang te zoeken naar een ondergrens van de drooglegging waarbij de bodemdaling tot stilstand kan worden gebracht.</p>	<p>Zie 13.</p>
49.	Gemeentewerken Rotterdam		<p>De gemeente gaat ervan uit dat het Waterplan 2000-2005 leidend zal zijn voor het waterbeheer binnen de gemeente.</p>	<p>Ervan uitgaande dat de doelstellingen uit het IWBP 2 in voldoende mate worden opgenomen en uitgewerkt zal het Waterplan 2000-2005 inderdaad leidend kunnen zijn voor het waterbeheer binnen de gemeente.</p> <p>Voorgesteld wordt Gemeentewerken Rotterdam in bovenstaande zin te berichten.</p>

Nr.	Afzender	Plan/onderdeel/ paragraaf	Reactie	Antwoord
50.			<p>Minder terughoudendheid in het stimuleren van aanleg en gebruik van individuele en collectieve behandelingsinstallaties van afvalwater is vanuit het algemeen maatschappelijk oogpunt gewenst. In dat verband dient de hoogte van de omslagbedragen regelmatig te worden geëvalueerd i.v.m. de snelle prijsontwikkelingen van IBA's en CBA's. Bovendien zijn de omslagbedragen hoog t.o.v. het rioolrecht.</p>	<p>De omslagbedragen zijn gebaseerd op de totale kosten (investerings- en exploitatiekosten) voor IBA's. Substantiële wijzigingen inde kosten-niveaus, die vooralsnog niet worden verwacht, zullen in de beschouwing worden betrokken. Voorgesteld wordt Gemeentewerken Rotterdam in bovenstaande zin te berichten.</p>
51.			<p>De uitkomsten van de 'regionale studie afvalwater Rotterdam' lijken niet te zijn opgenomen in het IWBP 2. De gemeente heeft onlangs aan onder meer HEW gevraagd om opheldering te verschaffen over de uitkomsten van het bestuursakkoord van de waterkwaliteits-beheerders over de regionale studie afvalwater Rotterdam. Wellicht verdienen de uitkomsten van het bestuursakkoord enige aandacht in het IWBP 2.</p>	<p>In algemene zin is opgenomen in het IWBP 2 dat regiostudies steeds onderdeel uitmaken van de planvormingsfase van afvalwaterzuiveringsinstallaties. Voorgesteld wordt Gemeentewerken Rotterdam in bovenstaande zin te berichten.</p>